

Državni izpitni center

N 0 8 2 5 1 1 3 2

NAKNADNI ROK

Maj 2008

NAVODILA ZA VREDNOTENJE

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

ob koncu 3. obdobja

MODERIRANA RAZLIČICA

UVODNA NAVODILA ZA VREDNOTENJE

Pri nalogah izbirnega tipa z enim pravilnim odgovorom več izbranih rešitev pomeni 0 točk.

Pri nalogah dopolnjevanja priznamo tudi na drugačen način med seboj povezane pojme (npr.: povezava s črtami ali zapis besed na črtico za odgovor).

Kjer naloga izrecno ne zahteva števila dejstev, mora učenec zapisati eno dejstvo, razen če iz zapisa naloge ni jasno razvidna zahteva po dveh ali več dejstvih.

Kjer naloga zahteva navedbo več odgovorov, se vrednotijo po vrsti zapisani odgovori, in sicer toliko, kot jih zahteva naloga. V primeru, da so navedeni pravilni in nepravilni odgovori, upoštevamo samo prvo napisane odgovore.

Pravopisnih napak v odgovorih ne popravljamo. Priznamo tudi zapis iz katerega lahko razberemo vsebinsko pravilen odgovor (npr.: Kennedy – Kenedi). Ne priznamo pa zapisov, ki imajo zaradi pravopisnih napak spremenjen pomen (npr.: Perun – Peron).

ZNAKI ZA POPRAVLJANJE

Dogovorjeni znaki za označevanje napak v preizkusih znanja:

✓ pravičen odgovor

✗ nepopoln ali manjkajoč odgovor

// nepravilen odgovor

Opombe oziroma komentarji popravljalca:

! Ni označeno, kaj naj popravljalec upošteva.

! Nerazločen zapis.

- Če je cel preizkus pisan s svinčnikom, napišemo ob skupnem seštevku točk ***Pisano s svinčnikom***.
- Če so s svinčnikom pisane posamezne naloge, napišemo ***Pisano s svinčnikom*** ob konkretni nalogi.

Znake za označevanje napak zapisujemo:

- v preizkus znanja
- z rdečim kemičnim svinčnikom
- na desno stran odgovora
- nikoli čez učenčev odgovor
- Ob zapisu napačnega dogovorjenega znaka le tega prečrtate in zapišete pravilni znak. Ob prečrtanem znaku zapišite svoje inicialke!
- Popravljalec ne dopisuje pravičnih rešitev.

UVOD V ZGODOVINO

1. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

1.1 19. stoletje 1 točka

b)

1.2 Zapis – kdaj je besedilo nastalo; kje je bilo objavljeno; opis dogodka; prostor, kje je dogodek potekal; čas, kdaj se je pri nas pojavila železnica; (potek) železnice; vožnja po železnici; glavno mesto se je približalo Kranjski 1 točka

Skupaj 2 točki

PRAZGODOVINA

2. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

2.1 V grob so pokopali ostanke premožnega (bogatega); vodilnega člana skupnosti; plemenskega poglavarja (starešine) 1 točka

STARI VEK

3. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

3.1 Egipt 1 točka

b)

3.2 Nosači so pripadali nižjemu družbenemu sloju, kakor se vidi iz načina njihovega dela (priganjanje, lačni, sključeni ...).
Priznamo tudi odgovor: sužnji ali kmetje, vendar z utemeljitvijo
(delajo dan za dnem, priganjajo jih k delu, so brez pravic) 1 točka

Skupaj 2 točki

4. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

4.1 Glasba (igranje na inštrumente); umetnost; pisanje; branje; računanje; govorna znanja (retorika) 1 točka

b)

4.2 Učenci stare Grčije so morali obvladati manj znanja, ker je bilo poznavanje stvarnosti v tedanjem času količinsko manjše 1 točka

Skupaj 2 točki

5. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

5.1 C 1 točka

b)

5.2 Do osrednje Slovenije potekata cestni trasi močno vsaksebi, nato pa se v glavnem združita. Rimska pot napravi velik ovinek iz Kopra na Oglej (Akvilejo), Ajdovščino (Fluvius Frigidus), Hrušico (Ad Pirum), s sodobno cesto se združi šele na Vrhniki (Nauportus); danes je krajša pot 1 točka

Skupaj 2 točki

SREDNJI VEK**6. naloga***Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

6.1 Darovalec je bil (nemški) cesar (Oton III).
Fevdalec je postal freisinški škof; freisinška škofija; brižinska škofija;
škofija 1 točka

b)

6.2 Kmetje so bili podložniki; odvisni od gospoda; vse premoženje podložnikov je bilo last zemljiškega gospoda 1 točka

c)

6.3 Za poroko je moral dobiti kmet dovoljenje (moral je plačati) zemljiškega gospoda, danes ne; danes je kmet lastnik svoje zemlje, ni vezan nanjo in se svobodno giblje; če kmet zapusti svojo zemljo, ni kazensko odgovoren; kmet je bil nekoč nesvoboden in popolnoma odvisen od zemljiškega gospoda 1 točka

Skupaj 3 točke

7. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

7.1 Koroška, Štajerska, Goriška in Kranjska (z delom Istre) 1 točka

b)

7.2 S Hrvaško 1 točka

Skupaj 2 točki

8. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

- 8.1** Kmetijska dejavnost; obrt; prepis knjig; pisanje knjig
Priznamo tudi prepis posameznih dejavnosti iz vira 1 točka

b)

- 8.2** Ljudstva, ki so se po selitvah ustalila, so se šele učila zahtevnejših oblik
gospodarstva in jih prejela od izobražencev v samostanih; bili so edina središča
znanja in kulture ter so imeli finančno moč 1 točka

Skupaj 2 točki

NOVI VEK IN NOVEJŠA ZGODOVINA**9. naloga**

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

- 9.1** Kot nenavadna (strašna) bitja; pošasti; spake
Priznamo tudi odgovor: z obrnjenimi stopali; z dvema glavama; brez glave;
s pasjo glavo; z eno nogo; ženske z brado; s poudarjeno golšo; s tremi pari rok;
z enim očesom 1 točka

b)

- 9.2** Ker jih niso poznali (neznanje) 1 točka

c)

- 9.3** Bitja, ki naj bi živela na drugih planetih, v drugih svetovih, ker jih ne poznamo,
ker se človek boji neznanega; marsovci; ker ne vemo ali obstajajo; mitološka
(pravljica) bitja; zaradi širjenja »new age« miselnosti 1 točka

Skupaj 3 točke

10. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

- 10.1** DA 1 točka

b)

- 10.2** Ker je znal slovenski jezik, ki je podoben ruskemu jeziku 1 točka

Skupaj 2 točki

11. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

11.1 Odpustek podeljuje cerkev kot odvezo od kazni, odpuščanje; listič (podobica), ki si ga kupil in so bili s tem odpuščeni grehi 1 točka

b)

11.2 Ker se je s prodajo odpustkov Cerkev odmikala od Kristusovega nauka; ker je bila prodaja odpustkov bolj podobna trgovinski izmenjavi (glasno ponujanje, miza, vrsta čakajočih) kakor verski izkušnji; s prodajo odpustkov dobi Cerkev denar, kar poveča njeno bogastvo, zato živi v razkošju; ker je trdil, da grehe lahko odpusti le Bog, kot piše v Svetem pismu 1 točka

c)

11.3 Bogatejšim, ker so imeli finančna sredstva, kakor se vidi po oblačilih ljudi, ki stojijo v vrsti za nakup odpustkov; cerkvi, ki je obogatela; večini ljudi, ki je živela v strahu pred peklom 1 točka

Skupaj 3 točke

12. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

12.1 Nasvete glede bolezni; kje je izgubljeno ali ukradeno blago; napovedovanje prihodnosti 1 točka

b)

12.2 Ker so jim pomagale pri reševanju njihovih težav (bolečin); ker so znale pojasniti dogodke, ki jih oni niso razumeli/znali; ker so jim pripisovali nadnaravne (posebne) moči 1 točka

c)

12.3 V tem času je bila krščanska vera splošno sprejeta, del tega pa je bilo verovanje v obstoj hudiča, in ker so razlagali, da so čaravnice sodelavke hudiča, so jih seveda želeli uničiti; menili so, da so njihova dejanja krivoverska 1 točka

Skupaj 3 točke

13. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

13.1 Za (obresti na) dolgove 1 točka

b)

13.2 Finančna situacija je bila zelo slaba. Izračun pokaže, da je bila država v minusu za 161,5 milijona liver dolga v enem letu. Prihodki niso krili stroškov; država je bila pred finančnim zlomom (bankrotom), ker so bili odhodki precej večji od prihodkov 1 točka

c)

13.3 Omejiti zadolževanje, ker je znesek obresti na dolgove znašal polovico vseh odhodkov. Država bi morala omejiti zadolževanje, kraljeva družina pa bi morala začeti živeti skromneje, saj preglednica kaže, da so obresti na dolgove znašale skoraj polovico državnih dohodkov, medtem ko je kraljeva družina porabila toliko denarja, kakor so ga drugače namenili za plače in pokojnine 1 točka

Skupaj 3 točke

14. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

14.1 Ivan Cankar zagovarja politično združevanje jugoslovanskih narodov, ker se bodo tako laže uveljavili. Po drugi strani pa nasprotuje kulturnemu in jezikovnemu stapljanju teh narodov 1 točka

b)

14.2 Trditev je ustrezna zato, ker smo Slovenci stoletja živeli skupaj z drugimi narodi habsburških dežel, kamor se prišteva tudi Tirolska; slovenski prostor je bil vedno povezan s srednjeevropskim kulturnim prostorom; zaradi različne kulture in zgodovine 1 točka

Skupaj 2 točki

SODOBNA ZGODOVINA

15. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

15.1 Avstro-Ogrska in Italija; Nemčija in Italija 1 točka

b)

15.2 Posebno težavno je bilo zaradi goratega in težkega (dostopnega) terena; neugodne klimatske razmere 1 točka

c)

15.3 Posledice so v uničeni naravi (nižji vrhovi), še danes na tem področju najdemo številne kaverne (vojaški rovi, bunkerji); pokopališča (kostnice); ostanke orožja; osebne predmete, ki so jih uporabljali vojaki 1 točka

Skupaj 3 točke

16. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

16.1 Ostarela dama predstavlja (falirano) Avstrijo 1 točka

b)

16.2 Avstrija je dedinja nekdanje A-O in je zato predstavljena kot stara; predstavlja državno habsburško tradicijo 1 točka

c)

16.3 Razglednica predstavlja interese tistih v Jugoslaviji, ki so želeli, da se južna Koroška priključi k Jugoslaviji; jugoslovanske (slovenske) interese 1 točka

Skupaj 3 točke

17. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

17.1 Novembra 1923 (Navedena morata biti mesec in leto, delnega odgovora ne priznamo.) 1 točka

b)

17.2 Kazati se začne brezposelnost, revščina, lakota, obubožanje 1 točka

c)

17.3 Vrednost prihrankov je zelo hitro padala; zmanjšali so se; porabili so jih za nujne življenjske potrebe 1 točka

Skupaj 3 točke

18. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

18.1 OF; osvobodilna fronta; komunisti 1 točka

b)

18.2 Meščanski tabor (lahko tudi katoliški, liberalni); Slovenska zaveza; tabor, ki podpira Kraljevino (kralja); politična skupina, ki podpira jugoslovansko vlado v izgnanstvu 1 točka

c)

18.3 Združitev (osvoboditev) Slovencev 1 točka

Skupaj 3 točke

19. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

19.1 Avtomobil; »fičo«; fiat 600 1 točka

b)

19.2 Posledice so, da ljudje vse več potujejo (ne samo z avtom); večja mobilnost ljudi; onesnaževanje ozračja (okolja); zmanjšajo se razdalje (hitrejši prevoz) 1 točka

c)

19.3 V današnjem svetu so avtomobili večji; bolj varni, porabijo manj goriva; so udobnejši; bencinski servisi so večji, lepše urejeni; večja gneča; drugačna pogonska sredstva 1 točka

Skupaj 3 točke

20. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

20.1 B 1 točka

b)

20.2 Novo tablo postavljajo, ker se je Slovenija osamosvojila, torej je to nova država; stara tabla ne velja več 1 točka

c)

20.3 To je čas (osamosvojitvene) vojne, ko smo morali braniti meje svoje države, zato vojska in policija na sliki; zaradi nevarnosti posredovanja JLA 1 točka

Skupaj 3 točke

SKUPAJ 50 TOČK